

ואסרו כל מיני שיר בלי בכלל בלי בפה. בסוף סוטה (מה.) תנן משבטלה
סנהדרין בטל השיר מבית המשתאות שנאמר (ישעיה נד ט) בשיר לא ישתו יין
ובפרק קמא דגיטין (ז.) שלחו ליה למר עוקבא זמרא מנא לן דאסיר שירטט
וכתב להו אל תשמח ישראל אל גיל בעמים (הושע ט א) ולישלח להו מהכא
בשיר לא ישתו יין אי מההוא הוה אמילא הני מילי זמרא דמנא אבל דפומא
שרי קמ"ל ופירש רש"י זמרא. לשורר בבית המשתאות: וכתבו התוספות (ד"ה
זמרא) כן משמע מדקאמר ולישלח להו מהכא בשיר לא ישתו יין וראוי
להחמיר בכיוצא דההוא דירושלמי (מגילה פ"ג ה"ב) דהוה קאים ודמיך בזמרא
שמתענג ביותר ושיר של מצוה שרי כגון בשעת חופה שעושיין לשמח חתן וכלה.
וגם סמ"ג כתב בהלכות תשעה באב (עשין דרבנן ג' רמט ע"ג) דלשמח חתן וכלה
שהוא שיר של מצוה מותר ורבינו (הטור) כתב בסימן של"ח בשם אבי העזרי
(סי' תשצו) שמותר לומר לגוי בשבת לגן בכלל שיר בחופות דאמירה לגוי
במקום מצוה שרי (עיי' עירובין סז:). ואין שמחת חתן וכלה בלא כלל שיר עד
כאן: ומ"ש רבינו ומלשון הרמב"ם משמע דבכלל אסור בכל ענין ובפה
דוקא על היין. כן משמע ממ"ש בסוף הלכות תענית (פ"ה הי"ד) וזה לשוננו וכן
גזרו שלא לגן בכלל שיר וכל מיני זמר וכל משמיעי קול של שיר אסור לשמוח
בהן ואסור לשמען מפני החורבן ואפילו שירה בפה על היין אסורה שנאמר
בשיר לא ישתו יין וכבר נהגו כל ישראל לומר דברי תושבחות או שיר של
הודאות לאל וכיוצא בהן על היין: ומ"ש רבינו שמותר לומר שירות
ותושבחות על היין בבית המשתח. כן כתבו הר"ף (ברכות כא:) והרא"ש (שם
סי' א) בפרק אין עומדין בשם גאון (עיי' תשובת הגאונים מהדו' הרכבי עמ' 27 סי' ס)
וכן כתב הרב המגיד (שם) בשם גאון ג"כ וכך הם דברי הרמב"ם שכתבתלי
בסמוך: גרסילין בסוף סוטה (מה.) אמר רב אודנא דשמעא זימרא תעקר אמר
רבא זימרא בביתא חורבא בסיפא שנאמר (צפניה ב ד) קול ישורר בחלון חרב
בסף אמר רב הונא זימרא דנגדי ודבקרי שרי דגרדאי אסור. ופירש"י דנגדי.
מושכי ספילות בחבל שרי שאינו אלא לזרזם במלאכתם: ודבקרי. שמזמרים
בשעה שחורשים אינו אלא לכוין את השזורים לתלמייהם שהולכים לקול השיר
שערב עליהם: דגרדאי. אינו אלא לשחוק: